

Segítség a politikai munkához

Megjelent a Pártélet februári száma

A folyóirat most megjelent, februári számában — dokumentumként — közlik Nyers Rezső KB-titkár rendkívüli érdeklődést kiváltott előadásának szövegét a szocialista gazdasági integráció elvi és gyakorlati kérdéseiről.

Folytatódik a Politikai Bizottság 1968. november 26-i határozatának feldolgozása. Hány Béla cikkében a területi és vállalati pártbizottságok gazdasági tevékenységét boncolgatja, felvázolja a múlt esztendő jellemző vonásait és megjelöli az új gazdaságirányítás időszakában a szükséges új elveket és gyakorlatot. Somogyi József írása az országos vállalatok különböző gyáregységeinek koordináló pártmunkáját világítja meg. Ez utóbbi írás sok segítséget nyújt az egy-egy vállalat szemlélet kialakításához. Néhány más tanulmány a párt-alapszervezetek konkrét tevékenységéhez, az aktivizáláshoz, a tájékoztatás megjavításához kíván eligazítást adni. A me-

zőgazdaságban dolgozó pártmunkások részére hasznos ismereteket közöl Krucsa Balázs, aki a hitelpolitika 1969 évi változásait indokolja meg.

Felhívjuk a figyelmet két közoktatási írásra. Dr. Káhlits László cikke a felsőfokú oktatás fejlesztésének főbb társadalmi problémáit, a korszerű szakemberképzés feltételeit elemzi. Bazsa György és Tóth Pál szerzők pedig a főiskolákon és egyetemeken, a fiatal párttagok neveléséhez, a politikai munka erősítéséhez adnak elgondolkodtató javaslatokat.

Vitakozik a Pártélet a Kortárs egyik korábbi tanulmányával. Dr. Molnár László a mai marxista szociológia és a történelmi materializmus kapcsolatát tárja fel. Érdekes Ném György írása, amelyben a szerző az ismert nyugati anarchista diákvézer, Cohn-Bendit zavaros elméleteit szedi ízekre. Ide kapcsolódik Pécsi Anna cikke, amely a Francia Kommunista Párt új kiáltványát ismerteti.

Szegedi nyertes a vietnami novellapályázaton

Nagy érdeklődést váltott ki Csongrád megyében és Szegeden is az a vietnami vers- és novellapályázat, amelyet az Országos Béke-tanács, a Művelődésügyi Minisztérium és a Kommunista Ifjúsági Szövetség hirdetett meg. A Hazafias Népfőnt Csongrád megyei titkárságtól nyert értesüléseink szerint a 14-18 éves fiatalok írásai közül a „Tiszavirág”, „Szagatva a pórázt”, „Vietnam, 58”, „Örült parancs” jellegű verseket, illetve a „Csillagok”, „Mekong”, „A legkülönb ember” és a „Délien hajnalodik” cí-

mű novellákat küldték el a legjobb pályaművek országos zsűrizésére.

A 18-23 éves pályázók által írott versek közül a „Monszun” és a „Felrázott lelkiismeret”, a novellák közül pedig a „Reménység” és „A bátor tengelice” került tovább. A napokban tartották meg a pályázat eredményhirdetését. Ezen másodikkal díjjal jutalmazták a „Csillagok” című novellát, amelynek szegedi szerzője február 17-én, hétfőn, Budapestén veszi majd át a jutalmat.

röviden

— Üzemi rendelő. Napi 114 órában, 30 orvos közreműködésével 28 szegedi üzem dolgozója részesülnek orvosi ellátásban, illetve egészségügyi gondozásban. A nagyobb gyárakban ezenkívül fogászati, nőgyógyászati és borkógyógyászati szakrendelés is működik.

— Katonák segítése. A dombok között fekvő Tolna megyei Alsónánáról a honvédség segítségével juttattak kórházba szerdán éjjel egy szülőasszonyt. A mély völgyben elterülő faluból a közbeeső hegyen át szánnal vitték a bátaszék-szekszárdi út mellett levő község. A vajúdo asszony — Szalai Istvánné — férje a szán előtt haladva vezette a lovakat, nehogy szakadékbba csúszszenak. A mentőkocsi a hóvihar, illetve a hóakadályok miatt azonban még Várdombig sem jutott el. A nehéz helyzetben a mentőállomás a honvédség segítségét kérte. A kivezényelt katonai terepjáró gépkocsi végül is elérte a Várdombnál várakozó szánt és a megyei kórházba szállította Szalai Istvánnét, lamint egy hat és fél ezer aki ott egészséges kislánynak adott életet.

Rétisas — jégpáncélban

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Csongrád megyei szervezetének madártani és természetvédelmi szakköre olyan lelkes fiatalokból tevődik össze, akik szeretik a természetet, s nem riadnak vissza az időjárás viszonyaitól. A napokban a legnagyobb hóvihár közepette jártak tanulmányúton a sáséri rezervátumban. A néhány óra alatt magá-fákat ott is, akárcsak Szegeden, megrongálta a rátepadt hóörmeg. Egészséges fák koronái, nagy léte szakadtak le a nehéz súly alatt. A rezervátum ritka lakói ugyan-csak megsínylették a rend-

kívüli időt. A szakkör tagjai jégpáncélba fagyott, rád megejt tehetetlen, de még élő rétisast találtak. Ezekből a kiveszőben levő madarakból nagyon kevés van már hazánkban. A fiatal természetjárók a hatalmas ragadozót bevitagságtól. A napokban a ték az egyik közeli tanyára és szárnyairól leolvastották a jeges havat. A néhány óra alatt magá-fákat ott is, akárcsak Szegeden, megrongálta a rátepadt hóörmeg. Egészséges fák koronái, nagy léte szakadtak le a nehéz súly alatt. A rezervátum ritka lakói ugyan-csak megsínylették a rend-

T. B.

Repülő csészealj

— Figyeled? Egész készlet!

— A nagykanizsai üveggyárat 1972-ig több mint 90 millió forintot költséggel fejlesztik. A nagy összegű beruházás kivitelezése még ebben az évben megkezdődik. Tizenkilencmillió forintot költséggel energetikai központot és a megyei kórházba szállította Szalai Istvánnét, lamint egy hat és fél ezer aki ott egészséges kislánynak adott életet.

— Megtartják a szállítmányozási ankétot. A kedvezőtlen körülményektől függetlenül ma délelőtt a meghirdetett időben kezdődik a szállítmányozási ankét a szegedi Tisza Szállóban. A tanácskozással mintegy 300 résztvevőt várnak.

— „Elektronikus” házasság. „Az ordinátor tévedhetetlen” — jelentette ki Yvonne Addis és Geoffrey Twining, az Adelaide-i egyetem tanár-házaspárja. Miellesleg mindkettő túl van már a harmincon. Házasságukat egy elektronikus pályaválasztó gépnek köszönhetik, amely hat hónappal ezelőtt úgy ítélte meg a dolgot, hogy tökéletes párt alkotnának.

— Termelési tanácskozás. Holnap, szombaton délután Üllésen, a kisvendéglőben ünnepélyes termelési tanácskozást tart az Üllés és Vidéke Körzeti Földművelőszövetkezet. Ezen értékelik az elmúlt, sikeres esztendő tapasztalatait, a munkaverseny eredményeit, ugyanakkor megszabják az idei tennivalókat.

— Aszfaltutat csináltat a 10. AKÖV a most kialakuló Vársárhelyi Pál utca 400 méteres szakaszán, a kenyérgyári úttól az új telephelyig. Az utat az idén elkészítik.

— A pályaválasztás időszaki kérdéseiről és az ezzel kapcsolatos helyi feladatokról tárgyalt a Hazafias Népfőnt Szeged városi elnöksége tegnapi ülésén. Megvitatatták az elnökség 1969. évi munkatervét is.

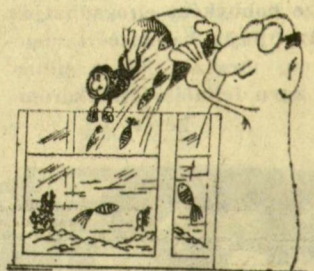
— Közműellátottság. Az európai államok közműellátottságának ranglistáján Magyarország a 12. — köztelte Nagy Zoltán, a Mélyépterv főmérnöke a Magyar Urbanisztikai Társaság csütörtöki vitadelületén tartott előadásában. Az 1960. évi nemzetközi statisztika szerint Anglia az első, mert lakosságának 95 százaléka kap vízvezeték ivóvizet és állampolgárainak 92 százaléka lakik csatornázott kerületben.

— Megölték a hitét. „Ez az eset megölte a születések számának ellenőrzésére vetett hitemet” — jelentette ki a kanadai Victor Millar, miután felesége, aki egy egész éven át szedett antibébi-tablettát, négyes ikrekkel ajándékozta meg. A sokgyermekes apa most az ottawai gyógyszerügyi részvénytársaság épülete előtt ülősztrájkot folytat.

— Téli kirándulást tervez a jügoszláv tengerpartra a zárszámadás után a kübekhází tsz. A hatnapos kirándulásra 48 tsz-tag indul.

— A balatonfüredi szívkórházat több mint 30 millió forintot költséggel korszerűsítik. Az anyaeépület a szárnyának rekonstrukciója már befejeződött. A nagy körtemek helyett többszörösen 2 — 4 ágyas szobákat rendeztek be modern bútorokkal. A rekonstrukciót úgy hajtják végre, hogy a betegellátás egy pillanatra sem szünetel.

Meglepetés

— Humor a zenében és az irodalomban címmel tartó előadást Szécsi József tanár ma, pénteken délután 6 órai kezdettel a Postás Művelődési Házban. Az előadáson közreműködik a Ságvári Endre Gimnázium kamarakórusa és a Szegedi Orvostudományi Egyetem citerezekara.

— Ismét lesz autós találkozó. Az autókлуб 1961 és 1966 között öt alkalommal Szegeden rendezte országos találkozóját, s az idén folytatni akarják ezt a hagyományt. A háromnapos találkozó — augusztus 1-től 3-ig — érdekes programot ad az ország minden részéből érkező autókлуб-tagoknak, többek között autós ügyességi verseny is lesz.

— Kivégezték a baltás gyilkost. Besze Imréné, többszörösen büntetett előéletű, gyöngyösi lakos 1967 szeptemberében a 72 éves Kertész Lajosné baltával agyonverte, pénzért pedig eltulajdonította. Ezért Besze Imrénét az egri megyei bíróság halálra ítélte. A Legfelsőbb Bíróság az ítéletet helybenhagyta. Az Elnöki Tanács az elfített kegyelmi kérelmet elutasította. Az ítéletet csütörtökön végrehajtották.

— Továbbképzés. Hagymányos már, hogy évről évre ilyenkor, télidőben rendezik meg Szegeden a mezőgazdaságban foglalkoztatott szakemberek továbbképzését. Nagy, nélkülözhetetlen segítséget ad ehhez a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet. A hét elején kezdődött több hetes tanfolyamon — amelyet a szegedi Móra Ferenc Tsz székházában tartanak — az ország számos megyéjéből részt vesznek a szakemberek.

PINTÉR ISTVÁN:

EGÉRFOCÓ

MÖDRA

DOKUMENTUM - REGÉNY

6.

Bakách-Bessenyei mindaddig nem volt semmi biztatót. A rejtjeles táviratok, amelyeket hajnalig tartó munkával fejtettek meg Tost alezredes várbeli lakásán a kormányzói család tagjai, neg ígértek sok jót. Bakách-Bessenyei olyasmit jelentett, hogy még komolyan sem hajlandó vele tárgyalni, a tervet fantasztikusnak, Horthyt pedig olyan embernek ítélik, aki megérdemli a sorsát.

Tost alezredes most nem a sifré fejtesében segítkezik, hanem más konspiratív tevékenységgel van elfoglalva. Egy rejtett folyosón vezetői a kormányzói lakosztály felé gróf Bethlen Istvánt, akit Horthy megbeszélésre hivatott. Bethlen, aki Horthy valamennyi híve közül a legokosabb politikus híreben állt egykori miniszterelnöksége óta, a német megszálláskor azonnal elbújt. Oka volt rá, hogy a Gestapótól tartson. A nagy úr, aki 1921-től 1931-ig, több mint tíz esztendeig volt miniszterelnök, s ő konszolidálta a szegedi fővezér rendszerét, már Gömbös miniszterelnöksége óta ferde szemmel nézte, miként kötik a magyar királyi kormányok az ország szekerének rúdját a hitleri Németországhoz. S mivel mindez Horthy beleegyezésével történt, a köztük levő baráti viszony is megromlott jó időre. Később aztán, amikor a hadiesemények kezdtek bizonyítani, hogy Bethlennek, aki a felsőház konzervatív ellenzékének vezetőjeként óvta többször is az országot a túlzott elköltelezettségtől, Horthy kénytelen volt elismerni: kár volt nem hallgatni Bethlenre, kár volt vele összeveszni. Most, hogy sorsdöntő elhatározás előtt állt, üzent érte. Inkepusztáról, ahol Bethlen saját birtokán rejtőzött — tehát ezért olyan nagyon nem kereshette a Gestapo, hiszen könnyen rálehetett volna —, egy testőrségi gépkocsi hozta fel a budai Várba. Itt aztán, a rejtett hátsó bejáraton és különböző folyosókon keresztül Tost alezredes vezette a kormányzói fogadószobába. Az egybegyűlt urak nagy örömmel üdvözölték Bethlent, Természetesen nagy Horthy Miklós szorított vele kezét elsőnek, aztán a többi-

ek, a „titkos tanácsosok”, akiket egybehívtak: Esterházy Móric gróf, a dúsgazdag nagybirtokos, Károlyi Gyula gróf, maga is volt miniszterelnök, Kánya Kálmán volt külügyminiszter, Perényi Zsigmond báró koronaőr, a felsőház elnöke, három nyugalmazott tábornok, Röder Vilmos, Sónyi Hugó és Náday István. A kormány tagjai közül is ott voltak hárman, Lakatos Géza miniszterelnök, Hennyey Gusztáv külügyminiszter és Csatay Lajos honvédelmi miniszter. Kormányon kívül ők is mindhárman katonák, tábornokok.

Horthy vázolta a nehéz helyzetet: — Azért kértetek magamhoz benneteket, hogy mint minden nehéz órában, kikérjem tanácsotokat...

Nincs jegyzőkönyv, mellőztek minden formaiságot. Az urak egymás szavába vágva vitatták meg a helyzetet. Hogy a háború elveszett, afelelő egyiküknek sem volt kétsége. Hogy miként szabaduljanak meg belőle, azon már vitakoztak egy sort. Különösen Lakatos, Hennyey és Csatay emlegették, hogy jobb inkább tovább folytatni, mint kitenni magukat a németek dühének. Végére is ők, akik a kormányzó iránti hűség kedvéért vállalták a miniszterelnöki és a miniszteri pozíciókat, nem szívesen fizetnének ezért azzal, hogy a Gestapo fogságába kerülnek. A többi urak könnyebben elrejtőzhetnek, amíg kialakul a helyzet, de a magyar királyi kormány aktív tagjai?

Maga Bethlen szokott megfontolt módján folyton csak azt hajtogatta, hogy minél előbb véget kell vetni az egésznek. A helyzet kilátástalan, ez a legfontosabb tényező.

— A kormányzó úr már kétszer elhatározta, hogy fegyverszünetet kér, s mindkétszer a minisztertanács másképpen foglalt állást! — magyarázta Lakatos.

— Ilyesmi az én időmben nem fordult elő! — jegyezte meg Bethlen, nem minden el nélkül. — Különb is, a ti feladatotok, urak, hogy a kormányt a kormányzó úr elhatározásának teljesítésére bírjátok. Katonák vagytok, főfelműltóságára esküdtek fel és ilyen nehéz időben kétszeresen is kötelez az eskü...